INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	**Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5**
Číslo projektu	**CZ.1.07/1.5.00/34.0218**
Šablona	**I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti**
Označení materiálu	VY_12_INOVACE_Pos_32
Vypracoval(a), Dne	Mgr. Jitka Pospíšilová, 13.5. 2014
Ověřeno (datum)	14.5.2014
Předmět	Český jazyk
Třída	VI. A
Téma hodiny	Česká meziválečná próza - opakování
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Práce s pracovním listem. Písemné odpovědi na otázky.

1. **Rozhodni, zda je daná výpověď správně (√) . Špatnou (x) oprav.**

a) Expresionismus se nejsilněji projevil ve Francii. - _____
b) Expresionismus - pocity skepse, rezignace, absurdity světa. - _____
c) Expr. únik od reality byl umocněn válkou. - _____
d) Imaginativní próza využívá asociace, lyričnosti, reality. - _____
e) Imaginace souvisí s fantazií. - _____
f) Ruralistická tvorba - ústřední bod – městská tematika. - _____
g) Rur.tvorba - vztah lidí k půdě - vlastenectví.- _____
h) Rur.tvorba - téma kapitalizace venkova a s tím spojený těžký osud obyvatelstva. - _____
_____
i) Reportážní próza - snaha o přikreslené zachycení reality. - _____
j) Rep. próza využívá dokumentů a fakt. - _____
k) Legionářská literatura popisuje boj proti Německu. - _____
l) Legionáři – spisovatelé znali válečnou situaci pouze z vyprávění. - _____
_____
m) Katolický proud - víra v Boha, mystický vztah k zemi, historii. - _____
n) Kat. proud – experimenty v myšlení. - _____

2. **Na základě svých znalostí urči, o ukázku kterého směru se jedná.**

a) Cela 267 zpívá. Zpíval jsem si celý život, nevím, proč bych měl přestat právě na konci, kdy se žije nejintenzivněji. A otecko Pešek? Ach, to je neobyčejný případ! Zpívá vášnivě rád. Nemá ani hudební sluch, ani hlas, ani hudební paměť, ale miluje zpěv takovou krásnou a oddanou láskou a nalézá v něm tolik radosti, že ani neslyším, kdy klouže z tóniny do tóniny a tvrdošíjně zpívá "g", kde tvoje uši přímo touží po "a". A tak zpíváme, když se vtírá stesk, zpíváme, když je veselý den, zpěvem provázíme kamaráda, který odchází a s nímž se snad už neshledáme, zpěvem vítáme dobré zprávy z bojiště na východě, zpíváme pro útěchu a zpíváme z radosti, tak, jak lidé zpívají odedávna a budou zpívat, dokud budou lidmi.

---

b) **SOUKUP**
Ti všichni mrtví, rozumíš? Naši mrtví ještě z patnáctého a šestnáctého, o kterých jsem jen slyšel. Z celého našeho vojska, které jsem ani neznal. Tamhle ti mrtví - ještě včera jsem jim podával ruku. Všichni, co nás už předešli a co teprve půjdou za námi, a my už to ani nebudeme vědět. Za rok, za dvacet let a bůhvíkdy v budoucnu. A my dva, Saidle, jdeme teď s nimi se všemi, a to si člověk může jít klidně a bezpečně, když jde s tak poctivými mrtvými v takovém poctivém houfu.
SAIDL
Vždyť já jsem zde přece také.
SOUKUP
Víš, kdybys byl zmizel tak, jak jsi chtěl, byl bys mi v něm chyběl.
SAIDL
Já vím. Ale jedno mi musíš dovolit. Víš, co udělám? Vezmu si bomby a půjdu ven na ně. To mi aspoň dovol. Je to stejná chvíle. O minutku dřív, o minutku později...

---

c) Kněz se chystal k obřadu svátosti umírajících. Tu si Jiří vzpomněl na smrt utlučené nevěstky v klášteře blahoslavené Anežky. Umíral teď také takovou smrtí. Zdála se mu šťastná a krásná. To mu Andělka pomohla k tomuto štěstí právě tak jako nevěstce. Snad se s tou nevěstkou sejde jednou v ráji a budou pak v koutě nebeském vzpomínati na Andělku. Divil se, že Bůh může být tak milostiv, a místo aby plnil jeho bláznivá přání, otvírá mu vchod do dvora nebeského.

---

d) Mnozí odvážlivci, kdys se octli na počátku velikolepého měsíce června, usedají do stínu platanů a jejich urputné vzezření se stává mírným. Hle, větvoví a vysoký sloupec rtuti, jež se zdvíhá a opět klesá, připomínajíc oddech spáče. Hle, kyv slunečníku a tato tvář, kdysi hrůzná. Ať poshoví nos a odulý ret, jenž vyrazil z obličeje tak prudce, ať se mírní, neboť, probůh, město je klidné. Uprostřed žírných polí je dosti dvorců bílých ve smyslu národního básnictví, z býčků jsou voli, jalovice jsou stelné a ten tam je máj.

---

e) Marie, která jej nedočkavě očekávala, vidíc jej ode vsi se blížiti, netrpělivě s radostí pospíchala svému miláčkovi vstříc.
Již k němu se blíží, ňadra mocně odychují v předtuše sladkostí lásky.
Také Třasoň pospíchal aby tam už byl.
Temný stín mihnul se jemu před očima.
V tom padla střelná rána a spěchající Třasoň zalit vlastní krví, skácel se na zem.
S hlasitým zaoupěním sklesla Marie k mrtvému milenci a bolem přemožena jsouc, omdlela.

_____

f) Náš domov – v nejširším i nejužším slova smyslu – je tedy jakýsi dar, jakési léno, jakýsi úkol, s kterým máme něco udělat. Stojíme na místě, kterého jsme si sami nevzali, jako jeho stráž. Cit příchylnosti, který nás k němu poutá, je zákonný a přirozený , a chtít se mu vyhnout nebo jej v sobě udusit, by bylo zvrácené. Příchylnost k domovu, k místu a ke krajině, kde jsme prožili dětství, jehož obzor jsme dlouho pokládali za zeď a hradbu světa, kde jsme se seznamovali s prvními tvary věcí, s jejich chutí i barvou, s tvrdostí jejich hrotů a hran, je nám tak vrozena, že by bylo marné se s ní hádat.

_____

3. K dílu přiřaď autora.

a) J.Váchal	1. Plukovník Švec
b) R.Weiner	2. Trampoty pana Tenkráta
c) R.Medek	3. Kokoko-dák
d) J.Hašek	4. Krvavý román
e) J. Durych	5. Lítice/Škleb
f) V. Vančura	6. Rozmarné léto
g) K. Konrád	7. Reportáž psaná na oprátce
h) V.Vančura	8. Valdštejnská trilogie
i) J.Fučík	9. Epištoly k nesmělým milencům
j) L.Blatný	10. Amazonský proud

4. <u>Na základě stručné charakteristiky urči směr.</u>

a) Půda - _____
b) Křesťanství - _____
c) Experiment s jazykem - _____
d) Boj - _____
e) Spoluúčast - _____
f) Úzkost/zmar - _____

5. K dílu napiš stručnou charakteristiku + autora.

a) Dobrý voják Švejk - _____
b) Markéta Lazarová - _____
c) Krvavý román - _____
d) Rozmarné léto - _____

6. Na základě charakteristiky urči dílo a autora.

a) Zážitky z balkánské fronty; drobné prózy; humor, ironie, nadsázka - _____
b) Děj soustředěný kolem 2 rodů loupeživých rytířů - _____
c) Autobiografické zážitky z fašistického vězení - _____
d) Vypravování z naší historie; až do posledních let Přemyslovců;

7. K jednotlivým autorům uveď stručně charakteristiku; dílo+ 1 – 2 díla.

a) Durych - _____
_____
b) Vančura - _____
_____
c) L. Klíma - _____
_____
d) J.Hašek - _____
_____
e) I.Olbracht - _____
_____

8. Jaká je postava? Ke kterému dílu kterého autora patří?

a) Švejk - _____
_____
b) Farář Roch - _____
_____
c) Vězeň ostravské věznice - _____
_____
d) Albrecht z Valdštejna - _____
_____

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zdroj: a) FUČÍK, Julius. *Reportáž psaná na oprátce*. Ottovo nakladatelství s.r.o. ISBN 40-315-0037-8.
b) LANGER, František. *Jízdní hlídka*. Praha: Fr.Borový.
c) DURYCH, Jaroslav. *Bloudění*. Praha: Růže, 1969.
d) VANČURA, Vladislav. *Rozmarné léto*. 2. vyd. Ilustrace Adriana Kabeleová. Praha: MAŤA, 2013, 101 s. Česká radost, sv. 38. ISBN 978-807-2871-810.
e) VACHAL, Josef. *Krvavý román*. Praha: Paseka, 1990, 318 p. ISBN 80-851-9200-4.
f) MAŠKOVÁ, Drahuše. *Čítanka 3: k literatuře - přehledu SŠ učiva*. ISBN 80-86873-00-5.